

Lisätalousarvioaloite LTA 4/2020 vp

Vilhelm Junnila ps ym.

Lisätalousarvioaloite määrärahan lisäämisestä alle 250 henkilöä työllistävien yritysten palkkatuen ja yksityisyrittäjien kriisituen mahdollistamiseen (5 900 000 000 euroa)

Eduskunnalle

Pienet ja keskisuuret yritykset ovat ajautuneet mittaviin ongelmiin koronaviruksen aiheuttaman pandemian ja siitä seuranneen poikkeuksellisen yhteiskunnallisen tilanteen vuoksi. Tämän aloitteen jättöaikaan mennessä yli 100 000 ihmiselle on jo ilmoitettu lomautuksista ja monet yritykset harkitsevat lakkauttavansa toimintansa kokonaan. Suomalaiset ovat erittäin huolissaan työpaikoistaan ja toimeentulostaan. Hallituksen on reagoitava nyt, jotta työllistäviä yrityksiä ei menetä vain siksi, ettei asiaan reagoitu riittävän ajoissa.

Tilanne eroaa 1990-luvun lamasta, koska ihmiset eivät ole ymmärrettävistä syistä vastaavalla tavalla sitoutuneita kiinnittämään omaisuuttaan luottojen vakuudeksi. Koronaviruksen aiheuttama kriisi on globaali, eikä sijoittajilla ole edellytyksiä pitkäaikaiseen elvytykseen ilman valtiollisten toimijoiden väliintuloa.

Tällä lisätalousarvioaloitteella mahdollistetaan Iso-Britannian mallin kaltainen noin 2 600 euron yritysten henkilöstölle suunnattu palkkatuki. Yritykset ja työpaikat tulee pelastaa nyt, koska muutoin vastaaviin toimiin joudutaan joka tapauksessa työttömyysturvajärjestelmän kantokyvyn heikentyessä. Tuen avulla yritykset pitäisivät työntekijänsä, vaikka heillä ei väliaikaisesti olisi varaa palkanmaksuun. Tuki on laskettu 90 vuorokauden perusteella.

Alle 250 henkilön yrityksissä tehdään 974 596 henkilötyövuotta, joten kuukausittainen kustannus eduskunnan tietopalvelun laskelmien mukaan tuen ylärajalla olisi noin 2,5 miljardia euroa. Tukitoimet tulee kuitenkin kohdistaa todellisten kustannusten mukaan ja vain niille yrityksille, jotka poikkeusoloista huolimatta pitävät työntekijät palkkalistoillaan ja joilla ei ole vuoden 2019 lopussa selvittämättömiä verovelkoja. Siten lopullinen kustannus asettuisi vajaan 2 miljardiin. Kustannusvaikutukset kuitenkin pienentyvät, koska ne kasvattavat yhteisöverokertymää ja poikkeusoloissa tuki vähentäisi merkittävästi lomautusten ja irtisanomisten määrää ja laskisi työttömyysturva- ja muita menoja. Dynaamisia vaikutuksia on kuitenkin vaikea arvioida.

Samassa yhteydessä tulee toteuttaa Suomen Yrittäjien yksityisyrittäjille ehdottama kriisituki, joka on sisällytetty tähän lisätalousarvioaloitteeseen.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

Lisätalousarvioaloite LTA 4/2020 vp

että eduskunta lisää 5 900 000 000 euroa momentille 28.99.95 ja lisää momentin perusteluihin maininnan, että määrärahaa voi käyttää poikkeusoloihin liittyviin menoihin yksityisyrittäjien kriisituen ja alle 250 henkilöä työllistävien yritysten palkkatuen mahdollistamiseksi.

Helsingissä 24.3.2020

Vilhelm Junnila ps